

Zaterdag 3 september 2022, 23^e zondag door het jaar

Eerste lezing: Wijsheid 9,13-18

Welke mens immers kent Gods raadsbesluit of wie bevroedt wat de Heer wil? Want armzalig is het denken van de stervelingen en wankel zijn onze overwegingen. Het vergankelijk lichaam bezwaart de ziel en de aarden tent is een last voor de veeldenkende geest. Wij vermoeden amper de dingen op aarde; zelfs wat voor de hand ligt ontdekken wij maar met moeite: wie speurt er dan na wat er in de hemelen is? Wie zou uw raadsbesluit gekend hebben, als gij de wijsheid niet had gegeven en niet uw heilige geest uit den hoge had gezonden? Zo zijn de paden recht gemaakt van hen die de aarde bewonen; zo hebben de mensen geleerd wat U welgevallig is en zijn zij gered door de wijsheid.' Bij U is de wijsheid die uw werken kent, die aanwezig was, toen Gij de wereld hebt geschapen, en die ook weet, wat in uw ogen welgevallig is en wat recht is volgens uw geboden.

Evangelie volgens Lucas, 14,25-33

Toen talloze mensen met Hem meetrokken, keerde Hij zich om en zei tot hen: 'Als iemand naar Mij toekomt, die zijn vader en moeder, zijn vrouw en kinderen, zijn broers en zusters, ja zelfs zijn eigen leven niet haat, kan hij mijn leerling niet zijn. Als iemand zijn kruis niet draagt en Mij volgt, kan hij mijn leerling niet zijn. Als iemand van u een toren wil bouwen, zal hij er dan niet eerst voor gaan zitten om een begroting te maken, of hij wel genoeg bezit om hem te voltooien? Anders zou het hem kunnen overkomen, als hij de fundering heeft gelegd en niet in staat is het werk tot een einde te brengen, dat allen die het zien hem gaan bespotten en zeggen: Die man begon te bouwen maar hij was niet in staat het einde te halen. Of welke koning zal, als hij tegen een andere koning ten oorlog wil trekken, niet eerst overleggen of hij sterk genoeg is om met tienduizend man het hoofd te bieden aan iemand die met twintigduizend man tegen hem optrekt? Zo niet, dan stuurt hij, als de tegenstander nog ver weg is, een gezantschap en vraagt om de vredesvoorwaarden. Zo kan niemand van u mijn leerling zijn, als hij zich niet losmaakt van al wat hij bezit.

Overweging

Als we op reis gaan, zegt Jezus, doe dat dan alleen als je weet dat je genoeg geld hebt om op de plaats van bestemming aan te komen.

Alsof we een keus hebben. Vanaf het ogenblik dat we geboren worden, zoeken we tastenderwijs onze weg door het leven. We weten bijna niks, al helemaal niet over de toekomst. Moeizaam leren we te dealen met wat ons overkomt, zin te geven aan de ervaringen en lotgevallen die ons leven uitmaken. Tijdens het leven is het rijden op zicht. We proberen er wat van te maken. Pas aan het einde weet je of je genoeg reisgeld had om de reis geslaagd te kunnen noemen en je bestemming bereikt te hebben.

Zoals de eerste lezing zegt: "Armzalig is het denken van de mensen en wankel zijn onze overwegingen. Het vergankelijk lichaam bezwaart de ziel. Wij vermoeden amper de dingen op aarde; zelfs wat voor de hand ligt ontdekken wij maar met moeite."

Zo is het leven al moeilijk genoeg. En doet Jezus er dan nog een schepje bovenop?

Begin er maar niet aan, zegt hij, als je niet zeker weet dat je het kunt. Je van je bezit losmaken. Van geld en rijkdom. Maar ook van je vader en moeder, broers en zussen. Van je eigen leven. Die moet je haten. Anders ben je geen volgeling van Jezus.

Vaak wordt Jezus' woord zo uitgelegd: je mag wel bezit hebben, maar je moet je niet ervan afhankelijk maken. Paulus noemt dat: hebben alsof je niet hebt, bezitten alsof je niet bezit, getrouwd zijn alsof je niet getrouwd bent. Je hebt en bent het wel. Maar je bent er vrij in. Niet afhankelijk maar soeverein.

Of men zegt: je mag natuurlijk van je vader en moeder houden, het is niet verkeerd om graag te willen leven. Maar altijd met dat voor ogen wat nog belangrijker is, in het licht van het geloof. Als het er op aan komt, gaat dat vóór.

Maar Jezus zegt: je moet het haten. Ja, je mag van je ouders houden. Ja, je moet bezitten alsof je niet bezit. Er niet van afhankelijk zijn. Maar als je er wel afhankelijk van bent, als je van je ouders houdt zonder het licht van God daarop te laten vallen, dan moet je het haten, het verwerpen, je ervan losmaken.

Een hard woord. En toch is het ook bevrijdend. Jezus zegt: denk goed na, begin er niet aan, als je het niet zeker weet. Nergens zegt hij dat het verkeerd is als je ervan afziet omdat je denkt dat je het niet tot het einde volhoudt. Geen oordeel. Integendeel, hij wil dat je je eerst bezint en nadenkt. En ervan afziet als je niet weet of je het kunt. Hij respecteert ook die keuze, ja hij wil dat je die maakt, als je voelt dat het zo is. Dat is bevrijdend: we moeten het niet. We mogen, als we kunnen.

De Kerk heeft in het verleden veel van wat Jezus zegt als 'moeten' uitgelegd. Maar Jezus nodigt uit. Om Hem te volgen en na te doen. Maar eerst goed na te denken en af te wegen. Want wie halverwege de reis strandt, had beter thuis kunnen blijven.